

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.239/23/2020.

A tanács tagjai: Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező/ajánlatkérő: Országos Bírósági Hivatal
(Budapest, Szalay u. 16.)
A kérelmező/ajánlatkérő képviselője: Dr. Hubai Ágnes ügyvéd
(Veszprém, Eszterházy u. 7-9.)

A kérelmezett I.: Mesterszerviz 024 Szolgáltató Kft.
(Budapest, Örs Vezér útja 76.)

A kérelmezett II.: Edelweiss Ökoservice Kft.
(Budapest, Cziráki u. 24-32.)

A kérelmezett I-II. képviselője: Dr. Szilva Gábor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya/értéke: Az OBH és a MIA takarítási munkáinak beszerzése – 1. rész, 71.991.810.-Ft.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a kérelmező jogorvoslati kérelmének helyt ad, és megállapítja, hogy a kérelmezettek megsértették a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 131. § (5) és (9) bekezdésére tekintettel a Kbt. 131. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a kérelmezettekkel szemben egyetemlegesen 2.000.000.-Ft, azaz kétfélmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a kérelmezetteket, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

Kötelezi a Döntőbizottság a kérelmezetteket, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessenek meg a kérelmező részére egyetemlegesen 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság elrendeli 59.960.-Ft, azaz ötvenkilencezer-kilencszázhatvan forint igazgatási szolgáltatási díjnak a kérelmező bankszámlájára történő visszatérítését.

Ezt meghaladóan a felek maguk viselik az eljárás során felmerült költségeiket.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerint nyílt eljárást indított a bevezető részben meghatározott szolgáltatás megrendelés tárgyában. Az ajánlati felhívást 2020. március 31-én adta fel, amely 2020. április 2-án jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2020/S 066-157394 számon.

2. A közbeszerzési eljárás EKR azonosító száma: EKR000222512020.

3. A közbeszerzés két részből állt, ajánlatot a felhívás II.1.6) pontja szerint valamennyi részre tehettek az ajánlattevők.

4. A jogorvoslattal érintett 1. részre vonatkozó releváns feltételek a felhívásban:

II.2.1) Elnevezés:

Takarítási feladatok ellátása a Szalay u. épületben.

II.2.2) További CPV-kód(ok)

90911200 Épülettakarítási szolgáltatások.

II.2.3) A teljesítés helye:

1055 Budapest, Szalay u. 16.

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

Vállalkozási szerződés keretében az ajánlatkérő 1055 Budapest, Szalay u. 16. szám alatti épületében magas színvonalon takarítási feladatok ellátása (napi, heti, havi takarítás és évi 3 nagytakarítás, illetve 2 fővel munkaidőben takarítási ügyelet biztosítása, és legalább 5 fővel munkaidőn kívül a délutáni/esti takarítás elvégzése). A takarítandó területek nagysága és mennyisége: Irodák: (95 db) 2.266 m², Közlekedő terek: (20 db) 245 m², Mellékhelyiségek: (14 db) 153 m², Teakonyhák: (8 db) 45 m², Fürdőszoba (1 db) 5 m², Egyéb helyiségek: 480 m², Alagsor: 192 m², Garázs terület 388 m²

Mennyiség összesen: 5.988 m²

A részletes feladatlírást a műszaki leírás tartalmazza.

II.2.5) Értékelési szempontok:

Minőségi kritérium - Név: 1. Az M2) műszaki-szakmai alkalmasság körében vizsgált szakemberek alkalmassági minimumkövetelményt meghaladó többlettapasztalata (egész hónap) / Súlyszám: 40

Minőségi kritérium - Név: 1.1. Az M2.1) műsz-szakm. alkalm.kör-ben vizsg. OKJ 5285302 vagy azzal egyenért. Tisztítás-techn. szolg.vez. szakképpel rend. 1.sz. szakember alkalm. min.köv-t meghal többlettapasztalata / Súlyszám: 15

Minőségi kritérium - Név: 1.2. Az M2.1) műsz-szakm. alkalm.kör-ben vizsg. OKJ 5285302 vagy azzal egyenért. Tisztítás-techn. szolg.vez. szakképpel rend. 2.sz. szakember alkalm. min.köv-t meghal többlettapasztalata / Súlyszám: 15

Minőségi kritérium - Név: 1.3. Az M2.2) műszaki-szakmai alkalmasság körében vizsgált higiénikus végzettségű szakember alkalmassági minimumkövetelményt meghaladó többlettapasztalata (egész hónap) / Súlyszám: 10

Ár - Súlyszám: 60

II.2.7) A szerződés időtartama hónapban: 36.

A szerződés meghosszabbítható: nem.

II.2.10) Elfogadható változatok: nem.

II.2.11) Opciók: nem.

II.2.13) A beszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

II.2.14) További információk:

II.2.5. Ár részletezése: 2. Nettó ajánlati ár (Ft) Súlyszám: 60

2.1. Rendszeres (havi) összesen takarítási díj (nettó Ft/hó) Súlyszám: 50

2.2. Eseti nagytakarítás díja (nettó Ft/alkalom) Súlyszám: 10

Az 1. értékelési szempont alszempontjai esetében ajánlatkérő a 60 hónap vagy annál több megajánlásra egyaránt a maximum pontot adja. Egész hónap adható csak meg.

5. A 2. részre vonatkozóan a felhívás II.2.4) pontja alapján a közbeszerzés ismertetése:

„Vállalkozási szerződés keretében a Magyar Igazságügyi Akadémia épületeiben magas színvonalon takarítási munkák (napi, eseti és évente min. 1 nagytakarítás) ellátása.”

6. A III. szakasz tartalmazta a kizáró okokat és az alkalmassági feltételeket.

A II.1.3) műszaki, illetve szakmai alkalmassági feltételek között rögzítésre került többek között:

„M2.) az 1. részben nem rendelkezik

M2.1) 2 fő, OKJ 52 853 02 vagy azzal egyenértékű szakképesítéssel rendelkező Tisztítás-technológiai szolgáltatásvezetővel, akik legalább 12 hónap takarítás-irányítási gyakorlattal rendelkeznek, és akik a szolgáltatás teljesítéséért felelős szakmai vezetők. Ugyanazon személyt szolgáltatásvezetőként mindkét rész tekintetében meg lehet jelölni.

M2.2) 1 fő higiénikus végzettségű szakemberrel, aki legalább 12 hónap, takarítási területen szerzett szakmai gyakorlattal rendelkezik, és a teljesítés során területvezetői pozíciót lát el.

M2.3) 1 fő, OKJ 32 853 03 vagy azzal egyenértékű szakképesítéssel rendelkező tisztítás-technológiai szakmunkás szakemberrel, akik legalább 12 hónap, a szakképesítésének megfelelő gyakorlattal rendelkeznek.

Az M2.2) és az M2.3) szakemberek között átfedés nem lehetséges.”

7. IV.2.2) Az ajánlatok benyújtásának határideje: 2020.05.04. 11:00 óra.

8. VI.3) További információk:

L) AK részenként 1 millió HUF ajánlati biztosíték nyújtását írja elő, amelyet az ajánlat benyújtásával egyidejűleg kell az AK rendelkezésére bocsátani, a Kbt. 54. § szerint.

M) AK a szerződés telj. elmaradásával kapcsolatos igények biztosítékaként a szerződés szerinti nettó ellenszolgáltatás 5 %-ának megfelelő összegű teljesítési biztosítékot köt ki. A biztosíték – a nyertes AT választása szerint – a Kbt. 134. § (6) bek. a) pontja szerinti formában teljesíthető. A bizt. rendelkezésre bocsátásáról nyilatkozni kell az ajánlatban.

P) Szerződéskötési feltételek: 1. rész: AT-nek rendelkeznie kell takarítószer kocsival a takarító személyzet valamennyi tagja számára, melynek felszereltsége min. két vödör, felmosó és szükséges tisztítás technológiai eszközök, vegyszerek, és megfelelő teljesítményű száraz, nedves porszívóval.

Q) A takarításban résztvevő személyeknek a szerződésben előírtak szerint rendelkezniük kell 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal, amelyet be kell AK-nek mutatni.

R) AT-nek mindkét részben 3.000.000 Ft/kár és 10.000.000 Ft/év mértékű felelősségbiztosítással kell rendelkeznie.

9. Az ajánlatkérő dokumentációt is készített, mely tartalmazta az útmutatót, a szerződéstervezetet és a műszaki leírást.

10. A dokumentáció rögzítette, hogy az „ajánlatkérő a kialakult járványra tekintettel nem tart helyszíni bejárást, de a takarítandó épületekről fényképeket és videókat készített. A fényképek az EKR-be feltöltésre kerültek, a videók elérésére vonatkozóan külön tájékoztatást ad.”

11. A dokumentáció részeként kiadott műszaki leírás releváns előírásai az alábbiak:

„III. Feladatok általános leírása

- Napi takarítás
- Heti takarítás
- Havi takarítás
- Nagytakarítás az Ajánlatkérő képviselőjével előre egyeztetett időpontban és ütemben évente 3 alkalommal, azaz 4 havonta.
- Szemét gyűjtés, hulladékkezelés
- Megbízás alapján végzett egyéb takarítási feladatok
- Takarítási feladatok ellenőrzése, minőségbiztosítási eljárások alkalmazása

Ajánlattevő köteles a munkavégzést úgy megszervezni, hogy a minőségi szolgáltatáson túl biztosítsa a munka gazdaságos és gyors befejezését, biztosítva a szükséges létszámot. A munkavégzéshez szükséges eszközöket (gépek, porszívók, felmosó, tisztító szettek, kocsik stb.), valamint a munkavégzéshez szükséges anyagokat (tisztítószerek, illatosítók, stb.), valamint a higiéniai kellékanyagokat (wc- és kéztörölő papírok, folyékony szappan, szemetes zsákok, stb.), szennyfogó szőnyeget (főbejárathoz és udvari bejárathoz) ajánlattevőnek kell biztosítania.”

„VII. Általános követelmények

- Az Ajánlattevő az Országos Bírósági Hivatal területére vonatkozó biztonsági, munka- és tűzvédelmi előírásokat betartja.
- Az Ajánlattevő által a szerződés teljesítésébe bevont személyek – lehetőség szerint mindegyike - rendelkezzen olyan végzettséggel, képzettséggel és gyakorlattal, hogy megfelelően el tudja látni az Ajánlatkérő által előírt és a jogszabályok által megkövetelt feladatokat.

- A szerződésteljesítésbe bevont személyek alkalmazott tisztítás technológia előírásokra, gépek kezelésére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek, melyről az Ajánlattevő az oktatott aláírásával ellátott jegyzőkönyv bemutatásával igazol.
- Az Ajánlattevőnek törekednie kell az állandó stabil állomány kialakítására, annak megtartására, továbbá kötelezi magát, hogy a változásokról azonnal értesíti az Ajánlatkérő által kijelölt kapcsolattartót.
- Az Ajánlatkérőnek „bizalomvesztés miatt” történő személyi változás iránti írásos igényét a nyertes ajánlattevő köteles figyelembe venni.
- Az Ajánlatkérő a kezelésében lévő takarítók részére fenntartott helyiségeket munkavégzésre alkalmas állapotban, térítésmentesen a nyertes Ajánlattevő rendelkezésére bocsátja, valamint biztosítja a meglévő szociális helyiségek térítésmentes használatát.
- A takarításban résztvevő személyek mindegyike legalább az Ajánlatkérőnél – bármely típusú jogviszonyban - történő első munkavégzés megkezdésekor rendelkezzen 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal, amelyet be kell mutatni az Ajánlatkérő részére.

VIII. Szükséges minimális emberi erőforrás, valamint műszaki és technikai feltételek:

- Takarítási ügyelet, hivatali időben 8.00-16.30 óra között 2 fő teljes munkaidőben történő biztosítása.
- Délutáni/ esti takarítás, hivatali idő után 16.30-22.00 óra között legalább 5 fő biztosítása.
- Egységes formaruha viselése munkaidő alatt.
- A munkaruhának mindenkor megfelelő tisztasági állapotban kell lennie.
- Az épületben tartózkodók megjelenésükkel viselkedésükkel minden időben tiszteletben tartják a bíróság méltóságát, viselkedésükkel tetteikkel nem zavarhatják meg az ott dolgozók munkáját.
- Méltatlan viselkedés esetén az épületről azonnali hatállyal eltávolíthatóak. Az ily módon kieső munkaidőt az Ajánlattevőnek kell pótolnia.
- Az Ajánlattevő biztosítja mindazon tisztítás technológiai eszközöket, melyek a munka elvégzéséhez szükségesek.
  - o Takarítószer kocsii biztosítása a takarító személyzet valamennyi tagja számára.
  - o Felszereltsége legalább két vödör, felmosó és a felmosáshoz, egyéb szennyeződés eltávolításhoz szükséges tisztítás technológiai eszközök, vegyszerek.
  - o A takarítás során a száraz és nedves tisztításhoz használt szövet és egyéb anyagú eszközöket munkanemenként külön kell tárolni, használni.
  - o A WC-ben egyéb vizes helyiségben használt törlőkendőket nem szabad más helyiségekben (iroda, étkező stb.) felhasználni.
  - o Az étkezőkben, teakonyhákban az élelmiszerek tárolására, melegítésére stb. használt tárgyak, területek takarítására elkülönített csak erre a célra használt eszközöket szabad alkalmazni.
  - o A parketták, szőnyegek tisztításához megfelelő teljesítményű száraz, nedves porszívóval a terület nagyságának megfelelő számban rendelkezésre kell állnia. (Napi takarítás elvégzését nem akadályozhatja eszközök hiánya).”

12. Az ajánlatkérő vállalkozási szerződéstervezetet is készített, melyben – többek között – rögzítette a következőket:

„I. Preambulum

2. A Szerződő Felek rögzítik, hogy a közbeszerzési eljárás során keletkezett iratok - különös tekintettel az alábbiakban felsorolt dokumentumokra - a szerződéssel együtt értelmezendők:
  - az eljárást megindító felhívás,
  - a kiadott Közbeszerzési Dokumentumok (Dokumentáció),

- az esetleges kiegészítő tájékoztatások
- Vállalkozó nyertes ajánlata.”

„IV. Szerződés időbeli hatálya

7. Jelen Szerződés mindkét fél általi aláírása napján, de legkorábban 2020. május 27. napján lép hatályba - figyelemmel a 29. pontra is - és hatálya a Felek szerződéses kötelezettségeinek teljesítéséig vagy a jelen szerződés valamely megszűnési okból kifolyólag történő megszűnéséig tart.
8. Felek megállapodnak abban, hogy a szerződés időtartama, annak hatálybalépésétől számított 36 hónap.
9. Megrendelő a teljes munkaterületet a szerződés hatályba lépését követő napon átadás-átvételi eljárás keretében adja át. Vállalkozó köteles a takarítási feladatait az átadás-átvételi eljárást követően azonnal, szerződésszerűen megkezdeni.”

„V. A szolgáltatás teljesítésének alapelvei

11. A Vállalkozó kijelenti, hogy vállalása a szerződés szerinti szolgáltatásra vonatkozóan teljes körű, tartalmaz minden olyan szerződés szerinti tevékenységet, amely a tárgyi feladatok megvalósításához szükséges. Kijelenti továbbá, hogy a szerződés teljesítéséhez rendelkezik a megfelelő szakmai tapasztalatokkal, eszközökkel, humán erőforrással, megfelelő képzettségű személyekkel, szakmai háttérrel és feltételrendszerrel.
12. Vállalkozó feltétlen szavatosságot vállal azért, hogy az általa nyújtott, jelen szerződésben meghatározott szolgáltatások megfelelnek a szerződéskötést megelőzően lefolytatott közbeszerzési eljárás közbeszerzési dokumentumaiban (az Ajánlati Felhívásban, a Dokumentációban, a Műszaki leírásában, és mellékleteiben, a kiegészítő tájékoztatásokban) foglaltaknak, a jogszabályokban, vonatkozó szabványokban, szakmai szabályokban, valamint a jelen szerződésben meghatározott minőségi és egyéb követelményeknek.”

„VI. Felek jogai és kötelezettségei

25. Vállalkozó kötelezi magát arra, hogy a szerződésszerű szolgáltatás nyújtása érdekében a Műszaki leírásban rögzített megrendelői elvárásoknak megfelelő, és feladatoknak magas szintű ellátására kiképzett, a szükséges létszámú személyzettel, az előírt minőségben, valamint megfelelő gépekkel, berendezésekkel, eszközökkel, anyagokkal végzi tevékenységét.
28. Vállalkozó a szerződés időtartama alatt minimálisan az alábbi eszközparkot köteles folyamatosan, működőképes állapotban fenntartani, melynek meglétét a Megrendelő a teljesítés során ellenőrzi:
  - i. megfelelő teljesítményű ipari száraz-nedves porszívó;
  - ii. takarítószer kocsii (2 db vödör felmosóval és a felmosáshoz, egyéb szennyeződés eltávolításhoz szükséges tisztítás technológiai eszközök, vegyszerek) a takarító személyzet valamennyi tagja számára.
29. A szerződés hatálybalépésének, és a szolgáltatás megkezdésének feltétele az előírt berendezések és eszközparknak a Hivatal területén történő rendelkezésre állása és a Megrendelő részére történő bemutatása.
30. Vállalkozó a tevékenység ellátásához kizárólag csak olyan munkavállalókat alkalmazhat, akik erkölcsi bizonyítvánnyal, és munkaegészségügyi alkalmassági vizsgálattal rendelkeznek, továbbá akik vonatkozásában fennállnak a szabályszerű foglalkoztatás feltételei. Ezek meglétét Vállalkozó dokumentálni, és nyilvántartani köteles melyet Megrendelő megbízottja részére ellenőrzés céljából minden esetben bemutatni. A takarításban résztvevő személyeknek

legalább a belépés idején rendelkezniük kell 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal, amelyet be kell mutatni a Megrendelőnek. A takarításban résztvevő személyek mindegyike legalább a Megrendelőnél - bármely típusú jogviszonyban - történő első munkavégzés megkezdésekor rendelkezzen 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal, amelyet be kell mutatni a Megrendelő részére.”

13. Az ajánlatok bontásáról készült jegyzőkönyv szerint az 1. részben 4 ajánlattevő nyújtott be ajánlatot, köztük a Mesterszerviz 024 Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: kérelmezett I.) és az Edelweiss Ökoservice Kft. (a továbbiakban: kérelmezett II.) közös ajánlattevők. A kérelmezettek ajánlatot tettek a 2. részre is.

14. A bírálókat az ajánlatkérő mindkét részben két alkalommal hívta fel a kérelmezetteket hiánypótlásra, illetve egy alkalommal az aránytalanul alacsonynak értékelt ár indokolására. A kérelmezettek a hiánypótlásoknak, és az ár indokolásnak határidőben eleget tettek. A bírálókat és az értékelést követően az ajánlatkérő megállapította, hogy mind a két részben a kérelmezettek tették a legjobb ár-érték arányú ajánlatot, és ezért felkérte a kérelmezetteket az igazolások benyújtására. A felhívásnak a kérelmezettek határidőben eleget tettek. Az igazolások hiányosak voltak, ezért az ajánlatkérő hiánypótlást küldött ki. A kérelmezettek a hiánypótlást mindkét részben határidőben benyújtották.

15. Az ajánlatkérő 2020. június 18-án elkészítette és megküldte az eljárás eredményét tartalmazó írásbeli összegezést, amelyben mind a két részben a kérelmezetteket nevezte meg a nyertesnek.

Az írásbeli összegezés VI.1.1) pontja alapján a szerződéskötési moratórium időtartama: Kezdet: 2020.06.19. Lejárata: 2020.06.29.

16. A szerződéskötési moratórium időtartama alatt, 2020. június 22-én az ajánlatkérő a kérelmezett II. e-mail címe útján a szerződéskötéshez szükséges adatokat (mindkét cég cégjegyzékszám, bankszámlaszám, aláíró, kapcsolattartó személy megnevezése) kért a kérelmezettektől, mindkét részben, amelyet még aznap a kérelmezett II. e-mailen visszaigazolt. A szerződéskötéshez szükséges adatokon kívül a kérelmezettek 2020. június 22-én megadták a számlakiállításra vonatkozó információkat, és a 0-24 órában hívható diszpécser szolgálat telefonos és e-mail elérhetőségét.

17. Az ajánlatkérő 2020. június 24-én e-mail útján felhívta a kérelmezettek figyelmét arra, hogy az ajánlati felhívásban előírtak alapján milyen dokumentumokat kell a szerződéskötéskor bemutatni.

18. 2020. június 29-én e-mail útján az ajánlatkérő értesítette a kérelmezetteket, hogy a szerződések megkötésére 2020. június 30-án 10.00 órakor kerül sor az e-mail-ban megjelölt helyen. A szerződéskötéssel kapcsolatban felhívta a figyelmet a közbeszerzési eljárásban előírt (teljesítési biztosíték, szerződéskötési feltételek, felelősségbiztosítási szerződés, Kbt. 138. § (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség, takarításban részt vevő személyeknek 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványa) követelményekre.

19. A kérelmezettek nevében a kérelmezett II. 2020. június 30-án nyilatkozott, hogy az 1. részben a szerződés megkötésétől eláll.

20. Az ajánlatkérő 2020. július 2. napján írásban (cégkapun és tértivevényes levél formájában) értesítette a kérelmezetteket, hogy az elállást nem tekinti jogszerűnek, mert az nem felel meg a Kbt. 131. § (9) bekezdésében előírt követelményeknek. Erre tekintettel a Kbt. 54. § (4) bekezdése alapján az ajánlati biztosíték nem kerül visszafizetésre, az az ajánlatkérőt illeti meg.

A jogorvoslati kérelem

21. Az ajánlatkérő (a továbbiakban: kérelmező) a jogorvoslati kérelmét 2020. július 13. napján nyújtotta be.

22. Kérte, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg, hogy a kérelmezettek a Kbt. 131. § (5) és (9) bekezdésére tekintettel megsértették a Kbt. 131. § (6) bekezdésében foglalt előírásokat, és állapítson meg bírságot a kérelmezettekkel szemben.

23. Előadta, hogy a Kbt. 131. § (4) és (5) bekezdése alapján a kérelmezőnek a nyertes kérelmezettekkel kell szerződést kötni, az ajánlati kötöttség az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc nappal meghosszabbodott. A Kbt. 131. § (9) bekezdése szerint a nyertes ajánlattevő az (5) bekezdésben meghatározott időtartam alatt a törvényben meghatározott feltételek esetén mentesül a szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kötöttségétől).

A kérelmezettek az összegezés megküldését követően sem szóban sem pedig írásban nem jelezték a kérelmezőnek, hogy bármilyen, a szerződéskötést akadályozó körülmény következett be. 2020. június 22-én még a szerződés aláírásához szükséges adatokat is megadták, amely a szerződéskötési szándékot jelzi. Az elállás közlésekor sem szóban, sem pedig írásban nem adtak indokot arra, miért nem kötnek szerződést, nem hivatkoztak semmilyen körülmény bekövetkezésére sem. A 2020. július 2. napján megküldött levélre sem tettek észrevételt, tudomásul vették, hogy az ajánlati biztosíték a kérelmezőt illeti meg, mert az elállás nem volt jogszerű. A Kbt. 131. § (9) bekezdésének előírásai szerint a kérelmezettek csak abban az esetben állhattak volna el a szerződés megkötésétől, ha a törvényben meghatározott feltételek bekövetkeztek. Ilyen feltételeket azonban a kérelmező felé nem közöltek és nem is támasztottak alá.

Az indokolás nélküli elállás a kérelmezőt az előzmények ismeretében teljesen váratlanul érte, és számára komoly nehézséget okozott, hiszen rövid időn belül kellett gondoskodnia az Országos Bírósági Hivatal Szalay utcai épületének takarításáról. A kérelmező jogos érdekét sérti, hogy egy hosszú időt igénybe vevő és költséges eljárás lebonyolítása után az eljárás nyertese minden ok nélkül eláll a szerződéstől, egy olyan szolgáltatás esetében, amelyet folyamatosan biztosítani kell.

A jogsértés időpontja: 2020. június 30. A kérelmezett ezen a napon közölte a szerződéskötéstől való elállását.

A jogsértés tudomásra jutásának időpontja: 2020. június 30.

24. A kérelmező 2020. július 2-án nyilatkozott a kérelmezettek észrevételére.

Előadta, hogy az eljárás megindítását megelőzően kihirdetett veszélyhelyzetre és a kijárási korlátozásra tekintettel az eljárás előkészítése elhúzódott, tekintettel arra, hogy egyes eljárás cselekmények nem voltak lebonyolíthatók a megszokott módon (pl. helyszíni bejárás), ezek

helyett alternatív megoldások kidolgozása és megvalósítása vált szükségessé (pl. video bejárás az épületről). Az alternatív megoldások kidolgozása, megvalósítása, illetve EKR kompatibilissé tételének (méretkorlát) időigényére tekintettel az eljárás megindítására csak március végén került sor, bár az eljárás előkészítése már február hónapban megkezdődött.

A beérkezett ajánlatok és igazolások hiányosságai, az ár indokolás kérés (amelyek mindegyike érintette a kérelmezetteket), továbbá a veszélyhelyzet miatt általánosan tapasztalható lassabb ügymenet azt eredményezte, hogy a bíralat ideje megnövekedett, így az eljárásban az eredményhirdetésre csak 2020. június 18. napján került sor.

A kérelmező Szalay utcai épülete tekintetében (OBH) 2020. május 27. napján, míg Tóth Lőrinc utcai épülete tekintetében (MIA) 2020. június 21. napján szűnt volna meg a takarítási szerződés, amelyet a fentiekre tekintettel meg kellett hosszabbítani 2020. június 30. napjáig.

Az eredményről szóló tájékoztató megküldését követően a kérelmező 2020. június 22-én és 2020. június 29-én írásban felvette a kérelmezettel a kapcsolatot, tekintettel arra, hogy a szerződéskötési moratórium 2020. június 29. napján járt le és a szolgáltatás folyamatosságának biztosítása a járványügyi helyzetre tekintettel kiemelkedő jelentőségű volt.

A felek egymással a szerződés megkötését megelőzően folyamatosan kapcsolatot tartottak.

A kérelmező – a közbeszerzési dokumentumokban rögzítetteknek megfelelően – az egyeztetések során jelezte a kérelmezettnek, hogy a szolgáltatás megkezdésére 2020. július 1. napjától kezdődően szükség van, ezért a szerződést legkésőbb 2020. június 30. napján meg kell kötni.

Az a körülmény, hogy a teljesítés megkezdésének napja a szerződés aláírását követő napon kezdődik, 2020. március 31. napja óta ismert kellett, hogy legyen minden érdeklődő/ajánlattevő előtt, tekintettel arra, hogy ezt a kitételt a közbeszerzési eljárás dokumentumai is tartalmazzák.

A közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott szerződéstervezet IV. 7. pontja rendelkezett a szerződés hatálybalépéséről. Ezt az előírást a kérelmezettek a Kbt. 66. § (2) bekezdésére tett nyilatkozattal elfogadták, ezzel kapcsolatban kérdést nem tettek fel, vitarendezési kérelmet nem nyújtottak be.

A szerződéskötési feltételként előírt eszközöket, gépeket, illetve a takarítók erkölcsi bizonyítványára vonatkozó előírást pedig mind az ajánlati felhívás, mint pedig a szerződés szintén tartalmazta.

Az előre egyeztetetteknek megfelelően a kérelmezettek képviselői közül a Mesterszervíz 024 Kft. ügyvezetője és munkatársai a kérelmező székhelyén 2020. június 30. napján megjelentek a szerződés aláírása céljából. A kérelmezett jelenlévő képviselője a szerződéseket aláírta, és jelezte, hogy a szerződés hatálybalépéséhez szükséges másik aláírást még aznap beszerzik, a szerződést a kérelmező részére visszahozzák és a teljesítést másnap megkezdik. A szerződést a kérelmező képviselői erre az időpontra már aláírták. Nem helytálló tehát a kérelmezett azon állítása is, miszerint a kérelmező a szerződést nem kívánta aláírni. Vitatható továbbá a kérelmezett azon állítása is, hogy a szerződés aláírása érdekében jelent meg a kérelmező székhelyén 2020. június 30. napján, tekintettel arra, hogy az ehhez szükséges aláírásra feljogosított személyek nem jelentek meg mindannyian a hivatkozott napon és helyen.

A személyes egyeztetés során a kérelmező szakterületért felelős vezetője jelezte, hogy szeretne megismerkedni az épületbe belépő takarítókkal, tekintettel arra, hogy személyesen vele fogják tartani a kapcsolatot, valamint szeretné megtekinteni a munkavégzéshez használt eszközöket is. Mivel mind a takarítóknak, mind az eszközöknek a következő munkanapon

rendelkezésre kell állni az ajánlati felhívás és a szerződés szerint, kérte, hogy munkakezdés előtt egy órával a személyes találkozóra, illetve a takarítók épületben való körbevezetésére sor kerülhessen. Kérte, hogy az ügyeletes 2 fő takarítónak (tehát nem az összes takarítónak) legyen mobiltelefonja, hogy a sürgős feladatok miatt elérhető legyenek. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a szolgáltatóváltás eddig mindig zökkenőmentesen zajlott, a kérelmező dolgozói abból semmit nem érzékeltek, kérte, hogy ez jelen esetben is így történjen. Ezt a kérelmezett is tudja, hiszen a MIA épületének takarítását egy évvel korábban már átvette.

A kérelmezett képviselője a fentiekre előadta, hogy a MIA épületének takarítását – tekintettel arra, hogy azt az előző közbeszerzési eljárás eredményére tekintettel már ő takarította –, gond nélkül tudják folytatni másnapról, azonban az újonnan megnyert Szalay utcai épület (OBH) takarítására felkészülési idő lenne szükséges. Jelezte, hogy nem biztos, hogy valamennyi szükséges eszköz és valamennyi szükséges takarító rendelkezésre fog állni másnap reggel, mert erre általában a cégek felkészülési időt kapnak. Kérdezte továbbá, hogy az épületet jelenleg takarítók nem jelezték-e azon szándékukat, hogy az új szolgáltatónál kívánnának tovább dolgozni, mert ez általában így szokott történni.

A kérelmező tájékoztatta a kérelmezettet, hogy „felkészülési idő” biztosítására nincsen lehetőség, tekintettel arra, hogy a takarítási szerződése 2020. június 30. napján lejár, és a közbeszerzési eljárás szerződésének előírásai erre lehetőséget sem biztosítanak. Emlékeztette a kérelmezettet, hogy akkor sem volt erre lehetőség, amikor a kérelmezett átvette egy évvel korábban a MIA épületének takarítását, illetve jelezte, hogy a takarítókkal munkahelyváltási kérdésben nem egyeztetett, ilyen megkeresés hozzá nem érkezett. Kiemelte továbbá, hogy az épület egyetlen napra sem maradhat takarítás nélkül, különös tekintettel arra, hogy a járványhelyzet miatt – az általános feladatokon túl – a kilincsek napközbeni többszöri fertőtlenítését is a takarítók végzik, továbbá az ő feladatuk a kézfertőtlenítő folyadékok feltöltése, pótlása is.

A kérelmezett biztosította a kérelmezőt, hogy másnap a munkát megkezdik, minőségi változást a kérelmező tapasztalni nem fog, legfeljebb „egy-egy szivacs” fog hiányozni az első nap a munkavégzés során. Ezt követően a kérelmezett kérésére a felek épületbejárást tartottak, mely során a takarítószerzők és az épület főbb pontjai megtekintésére került sor. A bejárás során jelezte a kérelmezett, hogy másnap az épületben megjelenő takarítói nem rendelkeznek erkölcsi bizonyítvánnyal. Ez a feltétel pedig a közbeszerzési dokumentumokban előírásra került, anélkül az épületbe való belépés nem engedélyezett.

Az újonnan felmerülő körülmény ismeretében a felek még aznap ismételt egyeztetést tartottak, ahol a kérelmező aggályait fejezte ki, és számon kérte a kérelmezettől a dokumentáció ismeretének teljes hiányát. Ezzel együtt továbbra is kifejezte azon szándékát, hogy kéri a teljesítés másnap történő megkezdését. A probléma megoldása érdekében a kérelmező tájékoztatta a kérelmezettet, hogy a Budapest, Vaskapu utcai Kormányablakban lehetőség van azonnali erkölcsi bizonyítvány igénylésre és kiadásra, a kérelmezett próbáljon oda időpontot foglalni, mely ügyintézését a kérelmezett a helyszínen megkezdte.

A kérelmezett képviselője kérte, hogy amennyiben a kérelmezőnek nincsen vele szerződéskötési szándéka, úgy azt jelezze, mert úgy érzi, a kérelmezett a jelenlegi szolgáltatójával kívánja a szerződést fenntartani, és az ő tevékenységének megkezdését megkísérli ellehetetleníteni. A kérelmezett kifejtette azon álláspontját is, hogy inkább most ne kerüljön a szerződés megkötésre és veszítse el az ajánlati biztosítékot, minthogy aztán ne kerüljön részére kiállításra a teljesítésigazolás, avagy induljon ellene hibás teljesítés miatt

eljárás a Döntőbizottság előtt, melynek eredményeként további közbeszerzési eljárásokon nem indulhat. A kérelmező képviselői visszautasították a fenti feltételezést, ismét leszögezték, hogy a meglévő szerződés lejár, a következő napon szükség van a szolgáltatás megkezdésére, amivel csak lehet, a kérelmező elő kívánja segíteni a kérelmezett szolgáltatását, azonban a nem szerződésszerű teljesítés nem elfogadható.

Eközben a kérelmezett képviselője az egyeztetést rosszzullétre hivatkozással elhagyta, egyedül a cég jogtanácsosát hagyta hátra a megoldás megkeresésére. A kérelmező kért néhány percet a kérelmezett még jelenlévő képviselőjétől, hogy mindkét fél számára elfogadható megoldást találjon az erkölcsi bizonyítványok problémájára. A megoldási javaslatáról a kérelmező tájékoztatni kívánta a kérelmezett jogtanácsosát, aki kérte ennek mellőzését, mivel a kérelmezett korábban távozó képviselője úgy döntött, hogy az OBH Szalay utcai épülete tekintetében a szerződést nem kívánja aláírni. A kérelmezett jogtanácsosa úgy nyilatkozott, hogy a MIA szerződés aláírására sor fog kerülni, azt aláírva aznap délután visszahozza, majd ő is távozott.

A kérelmező ezt követően számba vette, hogyan tudja biztosítani a következő naptól a Szalay utcai épületének takarítását. A lehetséges megoldások közül az egyetlennek az mutatkozott, hogy kérte a kérelmezettet, adja írásba, hogy az OBH tekintetében a szerződést nem írja alá, így lehetősége nyílik még aznap a hatályos szerződését módosítani és így az új eljárás lefolytatásáig a takarítási szolgáltatást az épületben biztosítani.

A kérelmezett a kérést teljesítette és a nyilatkozat eredeti példányát a kérelmező részére átadta. A fenti előzményekre tekintettel a kérelmező külön indokolását az elállásnak nem kérte, de ez nem is az ő feladata volt. A kérelmezetteknek ugyanis tisztában kellett lenni a Kbt. azon előírásaival, hogy milyen esetekben mentesülhetnek a szerződéskötés kötelezettsége alól, és hogy ezen feltételek fennálltát nekik kell bizonyítani.

Nem helytálló tehát a kérelmezett azon állítása, hogy a kérelmező elfogadta volna az elállást.

Ezt követően a kérelmező 2020. július 02. napján írásban tájékoztatta a kérelmezetteket az ajánlati biztosíték elvesztéséről, mellyel összefüggésben a kérelmezettek észrevétellel sem szóban, sem pedig írásban nem éltek.

A szolgáltatás folytonosságának biztosítását követően a kérelmező úgy döntött, hogy nem maradhat jogkövetkezmény nélkül az a kérelmezetti magatartás, miszerint a műszaki és a szerződéses tartalom ismeretének teljes hiányában került sor az ajánlattételre, majd a szolgáltatás megkezdése előtti napon kerül megtagadásra a szerződéskötés. Különösen igaz ez a takarítási szolgáltatásra járványhelyzet idején.

A fentiekből megállapítható, hogy a kérelmező jóhiszeműen járt el a szerződés megkötése során.

Nem helytálló a kérelmezetteknek azon nyilatkozata, hogy a Kbt. 131. § (9) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak. Elvárható egy közbeszerzési eljárásban induló ajánlattevőtől, hogy az ajánlatkérői előírásokat megfelelő módon megismerje és felkészüljön arra, hogy nyertessége esetére azoknak eleget tegyen. Arra is fel kell készülnie, hogy ajánlatkérő a moratórium lejártát követően haladéktalanul szerződést köt, erre ugyanis a Kbt. lehetőséget ad. A Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti igazolások benyújtására a kérelmező 2020. június 8-án szólította fel a kérelmezettet. Tekintettel arra, hogy mind a két részben csak a kérelmezett került felkérésre, és nem volt olyan érvénytelenné nyilvánított ajánlatot tevő, aki náluk

kedvezőbb ajánlatot tett volna, a kérelmezett már akkor joggal feltételezhette, hogy az eljárás nyertese mindkét részben ő lesz. A felkéréstől számítva 22 nap állt a rendelkezésére, hogy legalább előkészületeket tegyen a teljesítés megkezdéséhez szükséges feltételek megteremtésére. Az, hogy ez nem történt meg, és nyertesként még felkészülési időre lett volna szüksége, nem olyan körülmény, amire nem volt képes hatást gyakorolni.

A kérelmezett által hivatkozott előre nem látható körülmény sem felel meg az Európai Bíróság és a Döntőbizottság joggyakorlatának. A teljesítés megkezdéséhez szükséges feltételek már az eljárást megindító dokumentumok részét képezték, ezért ezek nem olyan körülmények, amelyeket a kérelmezettek objektív okból nem láttak, nem láthattak előre, és a szándékuktól függetlenül következett be. A kérelmezettek nem igazolták, hogy a szerződés megkötésére vagy annak teljesítésre nem lennének képesek.

25. A kérelmező 2020. augusztus 13-án nyilatkozott, hogy a korábbi szerződést a kérelmezettek elállása miatt kénytelen volt meghosszabbítani. Az OBH központi épülete egy kiemelt közintézmény, amelyben sokan dolgoznak és sokan fordulnak meg. A kérelmező felelősséggel nem vállalhatta, hogy a vírushelyzetben nem biztosít takarítást. A korábbi szolgáltató hozzáállása és az, hogy erőforrásait nem kötötte még teljesen le, tette lehetővé, hogy a takarítás tovább folytatódhat az új közbeszerzési eljárás befejezéséig.

A kérelmezettek jogsértését nem befolyásolja az, hogy a kérelmezőnél folytatódik a szolgáltatás. A kérelmező a jogsértő elállás miatt komoly problémát okozó helyzetbe került, azt rövid időn belül sikerült megoldania, de új eljárást kellett kiírnia, amely jelentős költséggel és időráfordítással jár.

26. A kérelmező a 2020. augusztus 17. napján benyújtott nyilatkozatában összefoglalta a kérelmezettek jogsértésének körülményeit.

Az összegezés megküldését követően a kérelmező 2020. június 22-én és 2020. június 29-én írásban felvette a kérelmezettekkel a kapcsolatot, illetve telefonon egyeztetette a kérelmezettekkel a szerződéskötés időpontját. A kérelmezettek sem írásban sem pedig szóban nem jelezték, hogy a szolgáltatást nem tudják a szerződéskötést követően megkezdni, és nem vették fel a kapcsolatot a szerződés teljesítése kapcsán kapcsolattartásra kijelölt személlyel sem.

A szerződéskötés napján az egyeztetésen a kérelmezettek képviselője jelezte, hogy a Szalay utcai épület (OBH) takarítására felkészülési időre lenne szükség. A kérelmező tájékoztatta a kérelmezettet, hogy „felkészülési idő” biztosítására nincsen lehetőség.

A felek a kérelmezett kérésére épületbejárást tartottak, mely során jelezte a kérelmezett, hogy másnap az épületben megjelenő takarítói nem rendelkeznek erkölcsi bizonyítvánnyal.

A bejárást követő egyeztetésen a kérelmezett képviselője úgy döntött, hogy az OBH Szalay utcai épülete tekintetében a szerződést nem kívánja aláírni. A kérelmező kérte ennek írásba foglalását, tekintettel a Kbt. 41. § (1) bekezdésére. Az elállás egy közölt tény, a kérelmező annak jogszerűségét sem szóban, sem írásban nem ismerte el.

A személyes egyeztetésen részt vevő, a kérelmező szakterületért felelős vezetője azt kérte, hogy az ügyeletes 2 fő takarítónak (tehát nem az összes takarítónak) legyen mobiltelefonja. Az ügyeletes takarítók feladata ugyanis a hivatali munkaidőben az épületben előforduló,

váratlan esemény bekövetkeztében keletkező szennyeződések feltakarítása. A Szalay utcai épületet takarító cég, illetve a kérelmezett ügyeletes takarítói a MIA épületében a korábbi szolgáltatás során is rendelkeztek (és jelenleg is rendelkeznek) telefonnal. Erre azért van szükség, mert az OBH épülete közel 6.000 m², és ha annak bármely részében szükséges az ügyeletes takarítók gyors beavatkozása, így érhetőek el. Ez tehát egy kialakult eljárási rend. Tekintettel azonban arra, hogy a telefon nem volt szerződéskötési feltétel, nem került előírásra a közbeszerzési dokumentumokban, a kérelmezett ezek hiányában jogszerűen megkezdhetette volna a szolgáltatást, ez a teljesítésben tehát nem akadályozta volna. A kérelmezettek nyertesei lettek a kérelmező által 2019-ben indított és 1 évre kiírt, azonos tárgyú közbeszerzési eljárás 2. részének (MIA épület takarítása), így a takarítási elvárásokról, illetve a szerződések lejártának időpontjáról rendelkeztek ismerettel.

Hivatkozott a Döntőbizottság D.46/8/2019. számú határozatában foglalt a Kbt. 131. § (9) bekezdés jogszerű alkalmazásának konjunktív feltételeire.

A kérelmezettek által előre nem látható körülmények:

- az előírt takarító eszközök megléte szerződéskötési feltétel volt (ajánlati felhívás VI.3.) P) pont), tehát azoknak már a szerződéskötés napján rendelkezésre kellett állniuk,
- a munka megkezdéséhez a takarítóknak erkölcsi bizonyítvánnyal kell rendelkezniük, az ajánlati felhívás (VI.3) Q) pont), Szerződés VI. 30. pont) is tartalmazta,
- a munka megkezdésének időpontját a szerződés IV.9. pontja tartalmazta.

A fenti előírásokat a kérelmezettek elfogadták, azokra kiegészítő tájékoztatást nem kértek.

Ezek a körülmények tehát mind előre láthatók voltak. A kérelmezettek által hivatkozott „ajánlatkérői magatartás” – mint előre nem látható körülmény – sem felel meg az Európai Bíróság és a Döntőbizottság joggyakorlatának, a polgári jog szempontjából sem vis maiorhoz hasonló esemény.

A kérelmezettek ellenőrzési körén kívül eső körülmények:

- A kérelmezett saját nyilatkozata alapján nem rendelkezett a szerződéskötéshez előírt tárgyi és személyi feltételekkel, mert ha ezek a rendelkezésére álltak volna, akkor nem lett volna szüksége felkészülési időre. Emellett az alábbi nyilatkozatot tette az első beadványában: „Hiszen a géppark beszerzése előtt tudnunk kell például ...”
- az erkölcsi bizonyítványok beszerzésére már az összegezés megküldését követően lehetősége lett volna,
- a dokumentumok nem megfelelő ismerete nem tekinthető a kérelmezett ellenőrzési körén kívül eső körülménynek,
- nincs olyan körülmény, amelyre a kérelmezett nem volt képes hatást gyakorolni, azt nem volt képes befolyásolni, elkerülni, valamint tőle és az általa kifejtett tevékenységtől objektíve függetlenül következett be.

A szerződés megkötésére vagy teljesítésére a kérelmezett nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye:

Ilyen körülményt a kérelmezett egyáltalán nem igazolt. A „kommunikációs nehézség”, illetve az előadott felmondási feltételezés nem fogadható el megfelelő indoknak, nem objektív és nem jogi indok.

Az összegezés megküldését követően semmilyen új körülmény nem állt be.

A kérelmező a lehető legrugalmasabban járt el a szerződés megkötésével kapcsolatban, a szerződés meghíúsulása a kérelmezettek magatartására vezethető vissza, azaz nem álltak fenn a Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti feltételek.

A kérelmezettek észrevétele

27. Kérték a Döntőbizottságot, hogy állapítsa meg, hogy jogsértést nem valósítottak meg és a bírság kiszabását is mellőzze.

28. Előadták, hogy az 1. részben a közbeszerzési eljárás nyerteseiként az ajánlatkérő értesítése alapján az összegezés megküldését követően 2020. június 30-án 10:00 órakor került volna sor a szerződés megkötésére az ajánlatkérő székhelyén. A szerződés aláírásának alkalmával volt először lehetőségük megbeszélést tartani a teljesítés megkezdésének pontos menetéről. Előzetesen több ízben próbáltak telefonon tájékozódni a kezdés időpontjáról, jelezve, hogy egy új terület indításához pár nap felkészülési időre szükség van. Azonban érdemi választ nem kaptak, csupán annyit, hogy a szerződéskötés alkalmával tudnak majd mindent pontosítani.

A szerződés megkötésétől azonban az alábbiak miatt visszaléptek:

A szerződéskötés alkalmával az ajánlatkérő részéről jelen volt K. E. osztályvezető asszony, illetve három másik kollegája is. A kérelmezettek szerződéskötési szándékát igazolja, hogy az ügyvezető a szerződést alá is írta, majd a megbeszélés az aláírást követően kezdődött el.

A szerződés aláírását követően a megbeszélésen az ajánlatkérő részéről az együttműködés teljes hiánya mutatkozott.

Az ajánlatkérő képviselője közölte, hogy a megbeszélést követő napon már reggel 6 órakor a teljes szakember gárda álljon fel az összes géppel és eszközzel együtt. Ez a valóságban szinte kivitelezhetetlen kérés volt az ajánlatkérő részéről. A teljes munkavégzéshez szükséges szakembergárda legalább 10 főt jelent teljes felszereltséggel. Figyelemmel erre a létszámmra a megbeszélés vége és a következő munkanap kezdete közötti fél napnyi időszak alatt ennyi ember mozgósítása nem megoldható. A szerződés aláírását követően pár nap felkészülési időt biztosítani kellett volna az ajánlatkérőnek.

Ezt jelezte a megbeszélés előtt telefonon, illetve személyesen a megbeszélésen is. Ettől függetlenül az ügyvezetője elmondta, hogy el fogják kezdeni a szolgáltatást a következő napon, reggel 6 órakor, csupán a teljes felállásban kérte az együttműködést és türelmet, jelezte, hogy lesz olyan gép, amit csak napközben tud a helyszínre szállítani. Hiszen a géppark beszerzése előtt tudnia kell például, hogy az ajánlatkérő mekkora tároló helyiségeket tud biztosítani, illetve, hogy szintenként nyílik-e lehetőség a gépek tárolására.

Az ajánlatkérő nem mutatott együttműködést, felhívta a figyelmet arra, hogy a szerződéses kötelezettségének tegyen eleget és a következő napon reggel 6 órakor teljes felszereléssel vonuljon fel, mert szemlét kíván tartani.

Az ajánlatkérő részéről folyamatos utalás történt arra is, hogy a korábbi szerződéses partnerrel mennyire meg voltak elégedve, ezzel bennük azt az érzést keltették, hogy velük nem kívánnak együttműködni.

A szerződéskötéskori tárgyaláson elhangzott az is, hogy minden takarítónál saját telefonnak kell lenni, mivel ez a szakterület elvárása. A kérelmezett képviselője jelezte, hogy minden objektumban kihelyezett telefon van, amit a műszakban lévő egységvezető kezel, ezen kívül

0-24 órában hívható a diszpécsterszolgálat is probléma esetén, továbbá a zavartalan teljesítést felügyelő és koordináló területi vezetőt jelölnének ki, akinek a feladata a megrendelővel a szoros kapcsolattartás. A megrendelő mégis elvárásaként közölte, hogy minden takarítónak biztosítani kell telefont, hogy ők bármikor elérhetők legyenek. A közbeszerzési eljárás felhívásában, illetve dokumentációjában, de még a szerződés tervezetében sincs ezzel kapcsolatos előírás. Az ajánlati ár kiszámításakor, illetve az ajánlat összeállításakor ezzel a költséggel előre nem tudtak kalkulálni. Ezenfelül problémát jelentett volna, hogy ilyen sok telefont szerezzen be minden egyes dolgozónak ennyire rövid idő alatt.

A megbeszélésen tapasztalt ajánlatkérői elutasító magatartás, illetve az együttműködési hajlandóság teljes hiánya miatt úgy érezték, hogy a 36 hónapos határozott időre létrejött szerződés aláírása ellehetetlenült, mivel, ha már a szerződéses jogviszony elején ilyen a kapcsolat a felek között, akkor a szerződés fenntartása a későbbiekben sem várható el. Ekkor született meg a döntés, hogy a szerződés megkötésétől elállnak és azt a konzorcium másik tagja sem írja alá.

Megjegyezte, hogy a szerződés aláírásának mellőzését ott helyben az ajánlatkérő elfogadta ugyan, de kérte, hogy a szerződés aláírásától való visszalépést egy egyszerű írásbeli nyilatkozattal is erősítsék meg és még aznap 16.00 óráig juttassák vissza, hogy minél előbb le tudja zárni az eljárást és intézkedni tudjanak új közbeszerzés kiírásáról. Az indoklási kötelezettségre az ajánlatkérő nem hívta fel a figyelmet.

A nyilatkozatot az ajánlatkérő kérésére elkészítette és azt személyesen bevitte, majd erre hivatkozással jött a hivatalos levél, hogy a szerződéskötéstől való visszalépést nem fogadja el az ajánlatkérő és a befizetett egy millió forint ajánlattételi biztosítékot nem utalják vissza részükre.

A fenti gyakorlat rosszhiszemű magatartás volt az ajánlatkérő részéről, amely a jelenlegi közbeszerzési jogorvoslati eljáráshoz vezetett.

A Kbt. 131. § (9) bekezdésében foglalt követelmények teljesülésére az alábbiakat nyilatkozták.

A törvényben előírt konjunktív követelményeket megvizsgálva, az ajánlatkérő által tanúsított hozzáállás, magatartás számukra kizárólag az összegezés megküldését követően, az első személyes megbeszélésen vált világossá.

Ez a fajta hozzáállás az ellenőrzési körén kívül eső tényező, mivel ennek előidézése nem az ajánlattevő tevéleges magatartására vagy mulasztására vezethető vissza.

Az ajánlatkérő által tanúsított, az együttműködést szinte teljes egészében nélkülöző magatartás általuk előre nem látható körülménynek fogható fel, mivel ezt csak az első személyes megbeszélésen tudták realizálni.

Az a tény, hogy a szerződés megkötésétől való elállást az ajánlatkérő a helyszínen szóban elfogadta, megerősíti azt, hogy a szerződés megkötése, illetve teljesítése a felek közötti kapcsolat jellege miatt nem lehetséges. Amennyiben a szerződés mégis megkötésre került volna, az ajánlatkérő együttműködési képességének hiánya miatt hamarosan vagy az ajánlattevő vagy maga az ajánlatkérő felmondta volna a szerződést.

A szerződés teljesítésének ellehetetlenülését jól mutatja, hogy az ajánlattevő képviselője egy több hónapos, költséges, egy piaci alapon működő cég számára igen bonyolult eljárás végén, a szerződéskötést megelőző pár órás megbeszélésen gondolja meg a szerződéskötést. Tehát az ajánlattevő végig, egészen a személyes megbeszélés időpontjáig meg kívánta kötni a szerződést. Az életszerűséget is figyelembe véve egy ilyen helyzetben kívülállóként is joggal

feltételezhető, hogy a szerződéskötést megelőző megbeszélésen milyen elutasítóan és nem együttműködően viszonyult hozzájuk az ajánlatkérő.

29. A kérelmezettek a 2020. augusztus 12-én benyújtott nyilatkozatukban a következőket adták elő.

- Az ajánlatkérő nyilatkozatában foglaltakat nem fogadták el.
- A teljesítés pontos megkezdésének napja nem volt világos előttük, az csak az első személyes megbeszélés alkalmával vált ismertté. Az ajánlatkérő részéről T. A. L.-től több ízben kértek tájékoztatást a teljesítés megkezdésének időpontjáról, azt az érdemi választ kapták, hogy a személyes találkozó alkalmával mindent meg tudnak beszélni
- Ennek megfelelően valóban komoly megterhelést okozott volna az összes szakember és eszköz fél napon belüli felvonulása az ajánlatkérő székhelyén.
- Az ajánlatkérő szerződéskötési szándékát az ajánlatkérő nevében eljáró személyek magaviselete és megnyilvánulásai tették számukra kérdésessé. Tehát az arra való hivatkozás, hogy a szerződést az ajánlatkérő képviselői már korábban aláírták, ebben a vonatkozásban nem releváns.
- A kérelmezettek szerződéskötési szándéka az első személyes találkozásig fennállt. A szerződéskötési szándékukról az első találkozón felmerült kommunikációs nehézségek miatt kellett lemondaniuk, amelyet magatartásával az ajánlatkérő okozott számukra fel nem róható és előre nem látható módon. Ott helyben az ajánlattevő cégek képviseletében megjelent személyek úgy érezték, hogy a szerződés megkötése és fenntartása teljesen lehetetlenné vált. Ez vezetett a jelen eljárásban taglalt problémákhoz.
- Az ajánlatkérő képviselői ráutaló magatartással gyakorlatilag elfogadták a szerződéskötéstől való visszalépésüket és azt is, hogy részükről nem várnak el komolyabb, részletekbe menő jogi indoklást, amely kitér a közbeszerzési törvényben rögzített feltételekre is. Mindezekre való tekintettel nem láthatták előre, hogy az ajánlatkérő később közbeszerzési jogorvoslati eljárás keretében fogja rajtuk számon kérni az indokolás hiányosságait.
- Az ajánlatkérő részéről az ajánlattételi biztosíték visszatartásra került, és így joggal bízhattak abban, hogy a biztosíték összegének elvesztésével, illetve a szerződéskötéstől való visszalépésről szóló nyilatkozat átadásával a továbbiakban más teendőjük nem lesz és szabadulnak a szerződéskötési kötelezettségtől.

30. A kérelmezettek a 2020. augusztus 16-án benyújtott nyilatkozatukban a Kbt. 131. § (9) bekezdése körében a következőket adták elő.

Az előírt konjunktív követelményeknek való megfelelést pontokban szedve mutatták be:

1.) A szerződéskötéstől akkor léphetünk vissza, ha a szerződéskötéstől való visszalépésre okod adó körülmények az írásbeli összegezés megküldését követően álltak be. Ezzel kapcsolatban kifejtették, hogy az első személyes megbeszélés alkalmáig a szerződéskötési szándékuk megvolt, de az első személyes találkozás alkalmával az ajánlatkérő által tanúsított hozzáállás, magatartás vezetett oda, hogy visszaléptek a szerződéskötéstől. Ennek

megfelelően a szerződéskötéstől való visszalépésre okod adó körülmények az írásbeli összegezés megküldését követően álltak be.

2.) és 3.) A szerződéskötéstől akkor léphet vissza, ha a szerződéskötéstől való visszalépésre okod adó körülmények az ajánlattevő ellenőrzési körén kívül esnek és azok előre nem láthatók voltak. A korábbi beadványaikban vázolt ajánlatkérő által tanúsított, az együttműködést szinte teljes egészében nélkülöző magatartás általuk előre nem látható körülménynek fogható fel, mivel ezt csak az első személyes megbeszélésen tudták realizálni. Ez a fajta hozzáállás az ellenőrzési körükön kívül eső tényező, mivel ennek előidézése nem a kérelmezettek tevélegesen magatartására vagy mulasztására vezethető vissza. Az se volt számukra előre látható és a saját ellenőrzési körükön kívül eső tényezőnek fogható fel, hogy az ajánlatkérő elvárja, hogy minden takarító részére mobiltelefont biztosítsanak. Ezt a közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívása és dokumentációja sem tartalmazta.

4.) Az a tény, hogy a szerződés megkötésétől való elállásukat az ajánlatkérő a helyszínen szóban elfogadta, megerősíti azt, hogy a szerződés megkötése, illetve teljesítése a felek közötti kapcsolat jellege miatt nem lehetséges. Amennyiben a szerződés mégis megkötésre került volna, az ajánlatkérő együttműködési képességének hiánya miatt hamarosan vagy a kérelmezettek vagy maga az ajánlatkérő felmondta volna a szerződést. A szerződés felmondása számukra terheesebb lett volna, mintha a szerződés a kapcsolat elején létre sem jön, mivel, ha a szerződés felmondására valamilyen súlyos jogsértésre hivatkozással került volna sor, akkor adott esetben a közbeszerzési eljárásokban való részvételtől is eleshettek volna a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja alapján. A kérelmezettek végig, egészen a személyes megbeszélés időpontjáig meg kívánták kötni a szerződést. Az életszerűséget is figyelembe véve, egy ilyen helyzetben kívülállóként is joggal feltételezhető, hogy a szerződéskötést megelőző megbeszélésen milyen elutasítóan és nem együttműködően viszonyult hozzájuk az ajánlatkérő.

Megjegyezte azt a tényt is, hogy az ajánlatkérő a régi szolgáltatóval a szerződést meghosszabbította, így nem maradt takarítási szolgáltatás nélkül. Mindezekre tekintettel aránytalan lenne az egy millió forintos ajánlati biztosíték elvesztése után a bírság kiszabása.

Kitért arra is, hogy a Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) esetében a szerződéskötésre azért került sor, mert bár a megrendelő személye ugyanaz, de teljesen elkülönült épületről és megrendelői képviselőkről van szó.

A fentiekben kifejtett körülmények alapján jogsértést nem valósítottak meg, továbbra is kérték a bírság mellőzését.

31. A kérelmezett II. jogi igazgatója Dr. K. K. és üzletág igazgatója Cs. Zs. a 2020. szeptember 7-i nyilatkozataikban a következőket adták elő:

32. A jogi igazgató Dr. K. K. nyilatkozata:

A szerződéskötés időpontja előtt a kapcsolattartás az ő feladata volt.

Több ízben egyeztetett telefonon T. A.-val, aki az Országos Bírósági Hivatal dolgozója és kérte tájékoztatását a teljesítés megkezdésének pontos menetéről és időpontjáról. Jelezte telefonon, hogy a teljesítés megkezdéséhez a terület bejárása elengedhetetlen, mert bizonyos szakmai és technikai kérdéseket tisztázni kell előzetesen. A közbeszerzési dokumentációban

rögzítettek a korrekt ajánlati ár képzéshez segítséget nyújtottak, de a felálláshoz szükséges bizonyos gyakorlati kérdésekre nem adott választ, szükséges a terület bejárása.

T. A. arról adott tájékoztatást, hogy a szerződéskötés alkalmával lesz lehetőségük mind a kezdés időpontját, mind annak körülményeit és menetét egyeztetni.

A fentiek tudatában jelentek meg a szerződéskötésre a kérelmezett I. ügyvezetőjével, A. Gy. K.-val, valamint Cs. Zs. és B. T. kollégáival.

A bemutatkozást követően az ügyvezető aláírta a szerződést, majd jelezte a megrendelő képviselőinek, hogy elektronikus munkaidő nyilvántartást kíván bevezetni és ennek technikai feltételeiről folyt az egyeztetés. Ezt követően a műszaki osztályvezető arról tájékoztatta a kérelmezetteket, hogy másnap reggel 6 órakor meg kell kezdeni a teljesítést. Reggel 6 órára kérte a teljes személyi állomány felsorakoztatását, valamint a teljes géppark bemutatását, mert szemlét kíván tartani. Az ügyvezető jelezte, hogy a korrekt felállás általában több időt vesz igénybe, amihez a terület előzetes bejárása is szükséges. Az idő rövidségére tekintettel kérte a megrendelő képviselőjének együttműködését. Hangsúlyozta, hogy másnap reggel 6-kor a szolgáltatás el fog kezdődni, nem lesz feladatellátatlanság, azonban nem garantálható, hogy a délutános műszakba beosztott minden takarító reggel 6-kor megjelenik, mint ahogy az sem, hogy minden gép helyszínre szállítása reggel 6 órára megtörténik, lesz olyan gép vagy eszköz, amely csak délután fog érkezni.

A megrendelő képviselője, a műszaki osztályvezető azonban nem volt együttműködő, elutasító, kioktató és ellenséges hangnemre váltott, hangsúlyozta, hogy reggel 6-kor mindenkinek és minden eszköznek a helyszínen kell lenni. Nem kíván délután is bejárást tartani. Minden takarítóval találkozni szeretne és minden takarító részére legyen telefon biztosítva, hogy ő bárkit el tudjon érni, ha akar. Szerződés szerint kell teljesíteniük reggel 6-tól. Az ügyvezető csupán a felállás és a terület átvételének gyakorlati megvalósulásához kért együttműködést, de érezhetően ellenséges légkör alakult ki.

A megbeszélés rövid bejárással folytatódott, kérték a kérelmezett képviselői, hogy legalább a takarítószertár elhelyezkedését és méretét hadd nézzék meg, hiszen ettől függ például, hogy milyen méretű és típusú takarító gép hozható a helyszínre.

A bejárást követően a tárgyalóterembe az ügyvezető és ő mentek vissza a megrendelő képviselőivel, de a kommunikáció olyan irányt vett, hogy az ügyvezető rosszullet miatt elhagyta a termet. Ezt követően telefonon jelezte a jogi igazgatónak, hogy egyeztetett a kérelmezett II. ügyvezetőjével - aki személyesen nem tudott megjelenni -, és a történetek fényében az a döntés született, hogy elállnak a szerződéskötéstől. Az ügyvezető arról is tájékoztatta, hogy nem kockáztathatja a saját és a kollégái egészségét egy olyan szerződés miatt, amiben érezhetően nem kívánnak velük együttműködni és már az elején ilyen ellenséges légkör alakul ki.

Úgy érezte, az eddig ráfordított sok munkaóra és adott esetben az 1.000.000 Ft ajánlati biztosíték elvesztése - ami egyébként nagy veszteség a kérelmezett II.-nek - még mindig kisebb kockázat, mint szerződéses kötelezettséget vállalni olyan megrendelővel, aki ennyire elutasító. Cégvezetőként és a cégcsoportot érintően többségi tulajdonosként mérlegelni kellett, közel 500 dolgozóért tartozik felelősséggel, és egy esetleges szerződés felbontása okozta Kbt. szerinti következmények végzetes hatással lehetnének a cég és a cégcsoport életére.

Tekintettel arra, hogy a MIA épületének takarítása vonatkozásában a Megrendelő helyi kapcsolattartója a megjelentektől független személy és a felek közötti együttműködéssel sosem volt korábban probléma, így azon szerződés aláírása megtörtént.

33. Az üzletág igazgató Cs. Zs. nyilatkozata:

A személyes találkozó előtt több alkalommal is próbálta felvenni a kapcsolatot a jogi igazgató a megrendelő képviselőjével, személyes bejárás és műszaki egyeztetés miatt, ami ilyenkor megszokott dolog.

A kérdéseikre nem adott választ a megrendelő képviselője, de arról tájékoztatta a jogi igazgatót, hogy az aláírásakor ennek nem lesz akadálya.

A kérelmezett II. megjelent az aláírásán a helyszínen, ekkor kaptak tájékoztatást, hogy nincs türelmi idő, a következő napon el kell kezdeni a szolgáltatást. Továbbá arról is tájékoztatták őket, hogy az eddigi szolgáltató minden munkavállalóját átirányítja másik területre, így az itt több éve dolgozó kollégák nem átvehetők.

Ezt tudomásul vették és elmondták, hogy készen állnak a szolgáltatásra, de hangsúlyozták, hogy a nappalos ügyeletes kollégák minden eszközzel meg tudják kezdeni a szolgáltatást, azonban mivel műszaki bejárásra nem volt eddig lehetőség, így egyéb eszközök, gépek csak a délután folyamán érkeznének a helyszínre. Ezek után többször hangsúlyozta a megrendelő, hogy minden munkavállalónak (délutános műszakban dolgozóknak is) másnap reggel 06:00-ra a helyszínen kell lennie minden a szerződésben meghatározott eszközzel, ugyanis a megrendelőnek nincs arra ideje, hogy több alkalommal is megmutassanak minden, az épülettel való specifikus tudnivalót a takarító személyzet részére.

Ezután elindultak az épületben a műszaki bejárásra, ahol a megrendelő képviselője bemutatta a takarító személyzet „tartózkodó” helyiségét, illetve a takarításhoz szükséges eszközök tárolására való helyiségeket, illetve nagyrészt folyosói szakaszokat.

A takarítógéppel kapcsolatban nem tudtak tájékoztatást adni, hogy hol és miképpen lehetne az akkumulátorokat tölteni, illetve az emeletekre szállítani.

A bejárás alkalmával több olyan műszaki adatra is fény derült, ami a kérelmezett II. részére plusz költségeket (gépek, telefonok vásárlása) jelentett volna. Mivel a megrendelő képviselője folyamatosan szóban közölte, hogy amennyiben nem így lesz, akkor az a szerződés szerinti kötbérrel fog eljárni, így a helyszínen kialakult egy ellenséges kommunikáció.

A kérelmezett II. jelenlévő képviselői mindegyikének az volt az érzése, hogy az előző takarításért felelős társaságot részesítené előnyben a megrendelő, és ezért semmiféle kompromisszumra nem hajlandó az irányukba.

A bejárás alkalmával a helyszínen találkoztak két takarítónővel is, akik elmondták, hogy szívesen dolgoznának a kérelmezett II. alkalmazásában, de csak akkor, ha nem a helyszínen kell továbbra is dolgozniuk.

Mivel a kérelmezettek képviselőinek minden kérdésére és a műszaki anomáliákra az volt a válasz a megrendelő részéről, hogy szerződés szerint kell eljárniuk reggel 6 órától, különben kötbérrel sújthatók, így a bejárás végére egy elég ellenséges környezetben fejezték be a beszélgetést a délutáni órákban.

A műszaki bejárásán vett részt, így a bejárást követően a nyilatkozó előtt nem ismert, hogy a tárgyaló teremben mi hangzott el.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

34. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti nyílt eljárását 2020. március 31. napján indította meg, így a jelen jogorvoslati eljárásra a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezései az irányadók.

35. Az ajánlatkérő, mint kérelmező annak megállapítását kérte, hogy a kérelmezettek a Kbt. 131. § (5) és (9) bekezdésére tekintettel megsértették a Kbt. 131. § (6) bekezdésében foglalt előírásokat, és bírság kiszabását kérte a kérelmezettekkel szemben.

36. A Döntőbizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelése alapján megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem alapos.

37. A Kbt. jogorvoslati kérelemre irányadó rendelkezései a következőket mondják ki.

A Kbt. 131. § (1) bekezdése értelmében eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel - közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel - kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közzétett végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.

(5) A nyertes ajánlattevő és - a (4) bekezdés szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc - építési beruházás esetén hatvan - nappal meghosszabbodik.

(6) Az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kötöttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köteles megkötni. Ha e törvény másként nem rendelkezik, nem köthető meg azonban a szerződés az írásbeli összegezés - ha az összegezés javítására kerül sor és az eljárás eredményességére, az ajánlat érvényességére vagy az értékelés eredményére vonatkozó adat módosul, a módosított összegezés - megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig, a 115. § szerinti eljárás esetén az írásbeli összegezés megküldése napját követő öt napos időtartam lejártáig.

(9) Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevővel szemben csak abban az esetben mentesül a szerződés megkötésének kötelezettsége alól, valamint a nyertes ajánlattevő az (5) bekezdésben meghatározott időtartam alatt akkor mentesül szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kötöttségétől), ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye.

38. A Kbt. 131. §-a rögzíti a szerződés megkötésére vonatkozó rendelkezéseket.

A Kbt. 131. §-ának jogalkotói indokolása szerint „Továbbra is irányadó, hogy a szerződést a nyertes ajánlattevővel vagy ajánlattevőkkel, a közbeszerzési eljárásban kialakult végleges feltételek szerint kell megkötni, és az értékelés során figyelembe vett ajánlati tartalmi elemeknek mindenképpen a szerződés tartalmává kell válnia, azaz a nyertes ajánlattevő, mint szerződő fél számára szerződéses kötelezettségként is meg kell jelennie. ...

A szerződéskötési kötelezettség szabálya annyiban módosul, hogy az ajánlatkérőnek vagy nyertes ajánlattevőnek a szerződéskötési kötelezettség alóli mentesüléshez azt kell bizonyítania, hogy az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől

való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye. A szerződéskötés alóli mentesülés új szabálya továbbra is szigorúbb a Ptk.-nak a fennálló szerződéskötési kötelezettség alóli mentesülésre vonatkozó általános szabályához képest, ugyanakkor közelebb viszi a Kbt. szabályait a Ptk. rendelkezéseihez.”

A Kbt. 131. §-nak rendelkezései, és a Kbt. 131. §-ának jogalkotói indokolása alapján, az eredményes közbeszerzési eljárás eredményeképpen a szerződést a nyertes ajánlattevővel - közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel - kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően. A nyertes ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc nappal meghosszabbodik. Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevővel a szerződést az ajánlati kötöttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köteles megkötni.

A nyertes ajánlattevő a Kbt. 131. § (9) bekezdése alapján abban az esetben szabadul az ajánlati kötöttségétől, ha bizonyítani tudja, hogy

1. az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott,
2. ellenőrzési körén kívül eső,
3. és általa előre nem látható körülmény miatt,
4. a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes,
5. vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye.

39. A konkrét esetben a Döntőbizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelése alapján megállapította, hogy a jelen közbeszerzési eljárás nyertesei a kérelmezettek lettek a 2020. június 18-án kihirdetett eljárást lezáró döntés alapján, melynek alapján a kérelmezetteket a Kbt. 131. § (1) bekezdése szerint szerződéskötési kötelezettség terhelte, amely a Kbt. 131. § (5) bekezdése alapján az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek a kérelmezettek részére történt megküldése napjától számított harminc nappal meghosszabbodott.

A kérelmezettek ajánlati kötöttsége 2020. július 20. napjáig fennállt (Kbt. 48. § (1), (3) bekezdése).

A kérelmezettek az ajánlatkérővel a közbeszerzési szerződést az ajánlati kötöttségük időtartama alatt kötelesek voltak megkötni.

A kérelmezettek a Kbt. 131. § (9) bekezdése alapján abban az esetben szabadulhatnak az ajánlati kötöttségtől, ha bizonyítani tudják a törvényben meghatározott mentesülési körülmények fennállását.

A Döntőbizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok - a közbeszerzési eljárásban keletkezett iratok, tények, a kérelmezettek nyilatkozatai, a kérelmező által előadottak - értékelése alapján megállapította, hogy a kérelmezettek esetében a Kbt. 131. § (9) bekezdésében meghatározott mentesülési körülmények nem álltak fenn.

A kérelmezettek a jogorvoslati eljárásban nem bizonyították a Kbt. 131. § (9) bekezdésében meghatározott körülmények fennállását, hogy

1. az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott,
2. ellenőrzési körükön kívül eső,
3. és általuk előre nem látható körülmény miatt,
4. a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lennének képesek,

5.vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye.

A kérelmezettek által felhozott indokok alapján a kérelmezettek nem szabadulhattak az ajánlati kötöttségüktől.

A kérelmezettek a Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti, fent felsorolt 1., 2., 3. pontok körében lényegében az ajánlatkérő magatartására, az ajánlatkérő által minden takarító részére kért mobiltelefon biztosítására, műszaki okokra hivatkoztak.

E körben a felhívásban, a dokumentációban, a műszaki leírásban és a szerződéstervezetben meghatározott feltételek alapján a kérelmezettek számára az ajánlattétel során ismertek voltak a szolgáltatás műszaki követelményei, a személyi és a tárgyi feltételek, a takarítás gyakoriságára, minőségére, munkaszervezésére vonatkozó elvárások, a szerződés teljesítésébe bevont személyek végzettségére, képzettségére, gyakorlatára, állandóságára, erkölcsi bizonyítványára vonatkozó kikötések, a tisztítás technológiai eszközökre vonatkozó kitételek.

A dokumentáció rögzítette, hogy a járványhelyzetre tekintettel az ajánlatkérő fényképeket, videókat készített a takarítandó épületekről, helyszíni bejárást nem tart.

A szerződéstervezet IV. pontja tartalmazta a szerződés időbeli hatályát, hogy a megrendelő a teljes munkaterületet a szerződés hatályba lépését követő napon átadja, hogy a takarítási feladatokat a vállalkozó köteles az átadás-átvételi eljárást követően azonnal, szerződés szerűen megkezdeni.

Az írásbeli összegezés 2020. június 18-i átvételére, az összegezés VI.1.1) pontjára, az ajánlatkérő 2020. június 22-i, 2020. június 24-i és 2020. június 29-i értesítésében foglaltakra tekintettel, és a kérelmezettek előtt ismert fenti ajánlattételi feltételekre figyelemmel, a kérelmezettek számára kellő idő állt rendelkezésre a szolgáltatás teljesítésének 2020. július 1-én történő megkezdésére való felkészülésre, a kérelmezettek szerződéskötési kötelezettsége fennállt.

A Kbt. 131. § (1) bekezdése alapján a szerződést a felek a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően voltak kötelesek megkötni, amelyre tekintettel nem fogadhatók el a kérelmezetteknek az ajánlatkérő mobiltelefon igényére, jövőbeli bizonytalan felmondási eseményre vonatkozó hivatkozásai.

A kérelmezettek a Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti, fent felsorolt 4., 5. pontok körében is lényegében az ajánlatkérő magatartására, a szerződés jövőbeli felmondásának lehetőségére, többlet költségekre hivatkoztak.

A Döntőbizottság a kérelmezettek e körben tett nyilatkozataiban foglaltak alapján nem fogadta el a szerződés megkötésére vagy teljesítésére való képtelenségüket, hogy az eloadottak alapján a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lett volna helye.

Az ajánlatkérőt a közbeszerzési igényének megvalósítására közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége, eredményes eljárás esetén a nyertes ajánlattevővel szerződéskötési kötelezettség terheli.

A kérelmezettek által előadott körülmények, jövőre vonatkozó feltételezések nem alapozzák meg a kérelmezettek szabadulását az ajánlati kötöttségüktől, figyelemmel arra, hogy a kérelmezettek az ajánlatukat a közbeszerzés tárgyára vonatkozó, a közbeszerzési eljárás feltételrendszerében közölt feltételek ismeretében megtették, a közbeszerzési eljárásban az érvényes ajánlatuk nyertesként kihirdetésre került, a kérelmezettek szerződéskötési kötelezettsége a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, a szerződéstervezet és az ajánlat tartalmának megfelelően fennállt.

A kérelmezettek megsértették az ajánlati kötöttségüket, esetükben a Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti mentesítési okok nem álltak fenn. A kérelmezettek a jogsértő magatartásuk jogkövetkezményeit viselni tartoznak, a Kbt. 54. § (4) bekezdése szerint az ajánlati biztosítékot elveszítették.

A Döntőbizottság értékelte azt is, hogy a kérelmezettek a 2. részre vonatkozóan a szerződést megkötötték, és a szolgáltatás teljesítését időben meg tudták kezdeni.

40. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezettek megsértették a Kbt. 131. § (5) és (9) bekezdésére tekintettel a Kbt. 131. § (1) bekezdését, a kérelmezettek esetében az ajánlati kötöttség mentesítésének törvényi feltételei nem álltak fenn.

41. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel – a jogorvoslati kérelem körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét, ezért a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki a kérelmezettekkel szemben.

42. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglalt figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

(5) Ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglalt figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

43. A Döntőbizottság a bírság kiszabását az eredményes közbeszerzési eljárás alapján a kérelmezettek szerződéskötési kötelezettségének megsértésére tekintettel indokoltnak tartotta.

A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi körülményét mérlegelte.

A Döntőbizottság a kérelmezettek terhére vette figyelembe a jogsértés súlyát, hogy a kérelmezettek a szerződéskötési kötelezettségüket megsértették, a mentesülési körülményeket nem bizonyították.

A kérelmezettek javára mérlegelte, hogy velük szemben a Kbt.-be ütköző magatartásuk miatt korábban jogsértést nem állapított meg.

Figyelembe vette azt a körülményt, hogy a jelen közbeszerzés nem támogatásból valósul meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció nem kapcsolódhat.

Mérlegelte a kérelmezettek terhére a közbeszerzés tárgyát, és értékét, az ajánlatkérő fontos igényét a közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatás ellátására, és azt, hogy a jogsértés nem reparálható.

Figyelembe vette a kérelmezettek javára azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható.

Értékelte a kérelmezettek eljárást segítő együttműködő magatartását.

Figyelembe vette a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot.

A Döntőbizottság mérlegelte a kérelmezettek javára azt is, hogy az ajánlati biztosítékot elveszítették, tekintettel arra, hogy a szerződés megkötése a kérelmezettek érdekkörében felmerült okból hiúsult meg.

Figyelembe vette a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot.

A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

44. A kérelmezettek közös ajánlattevők voltak, az ajánlati kötöttség és a helytállási kötelezettség mindkét kérelmezettet terhelte, ezért a bírság és az eljárási költségek megfizetésére is egyetemlegesen kötelesek.

45. A Döntőbizottság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 126. § (2) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

A kérelmező 359.960.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. A Kbt. 151. § (9) bekezdése és a 45/2015. (XI.2.) MvM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem alapján jogsértést állapított meg, a kérelmezetteknek meg kell fizetni a kérelmező ajánlatkérő részére 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat. Az alapos kérelemre tekintettel az igazgatási szolgáltatási díjnak ezt meghaladó része a kérelmezőnek visszajár.

46. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban:

Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2020. szeptember 15.

Dr. Horváth Éva sk
a tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Hubai Ágnes ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Szilva Gábor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)